

RAPORT FINAL COMUN AL EXPERȚILOR

- privind sesiunile de formare aferente domeniului „Drept procesual civil – instanțe”-

Proiectul: “Formarea profesională și consolidarea capacității la nivelul sistemului judiciar”, Output 1, Activitatea 1.7.

I. ASPECTE INTRODUCATIVE

Lider de proiect: Consiliul Superior al Magistraturii

Partener de proiect: Școala Națională de Grefieri

Sursă de finanțare: Proiect finanțat prin Mecanismul Financiar Norvegian 2014-2021

Perioadele de desfășurare a sesiunilor de formare: 15-16.03.2021, 22-23.03.2021, 29-30.03.2021, 01-02.04.2021, 08-09.04.2021, 15-16.04.2021, 22-23.04.2021, 17-18.05.2021, 24-25.05.2021, 07-08.06.2021, 28-29.06.2021, 20-21.09.2021, 27-28.09.2021 și 11-12.10.2021.

Locația de desfășurare: București, Hotel Yesterday

Domenii: *Managementul activității grefierului de ședință la început de carieră în materie civilă și Managementul activității grefierului după ședința de judecată – Tehnici/Standarde comune pentru redactarea încheierilor și a hotărârilor judecătorești în materie civilă.*

Participanți: la cele 14 seminare au participat, în total, 223 grefieri din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție, precum și de la instanțele aflate în circumscripția Curților de Apel: Alba Iulia, Bacău, Brașov, București, Cluj, Constanța, Craiova, Galați, Iași, Pitești, Ploiești, Suceava, Târgu-Mureș, Timișoara și CMA București, conform listelor de prezență aferente sesiunilor de formare.

Responsabil implementare: Oana Daniela POGORAN, judecător detașat SNG

Experți formatori:

Cristina ARDELEANU, judecător Curtea de Apel București

Aurelian-Marian MURGOCI-LUCA, judecător Curtea de Apel București

Mariana GRĂDINESCU, judecător Tribunalul Vrancea

Georgiana Anamaria FLUCUȘ, judecător Judecătoria Sector 2 București.

Proiect finanțat prin Mecanismul Financiar Norvegian 2014-2021

www.eeagrants.ro

Operator de program

MINISTERUL JUSTIȚIEI

NORWEGIAN
COURTS ADMINISTRATION

Norway grants

Repartizarea experților formatori:

- sesiunea din 15-16.03.2021: Aurelian-Marian Murgoci-Luca și Anamaria-Georgiana Flucuș;
- sesiunea din 22-23.03.2021: Cristina Ardeleanu și Mariana Grădinescu;
- sesiunea din 29-30.03.2021: Cristina Ardeleanu și Aurelian-Marian Murgoci-Luca;
- sesiunea din 01-02.04.2021: Cristina Ardeleanu și Mariana Grădinescu;
- sesiunea din 08-09.04.2021: Cristina Ardeleanu și Mariana Grădinescu;
- sesiunea din 15-16.04.2021: Cristina Ardeleanu și Mariana Grădinescu;
- sesiunea din 22-23.04.2021: Cristina Ardeleanu și Mariana Grădinescu;
- sesiunea din 17-18.05.2021: Cristina Ardeleanu și Aurelian-Marian Murgoci-Luca;
- sesiunea din 24-25.05.2021: Aurelian-Marian Murgoci-Luca și Anamaria-Georgiana Flucuș;
- sesiunea din 07-08.06.2021: Mariana Grădinescu și Anamaria-Georgiana Flucuș;
- sesiunea din 28-29.06.2021: Cristina Ardeleanu și Mariana Grădinescu;
- sesiunea din 20-21.09.2021: Aurelian-Marian Murgoci-Luca și Anamaria-Georgiana Flucuș;
- sesiunea din 27-28.09.2021: Mariana Grădinescu și Anamaria-Georgiana Flucuș;
- sesiunea din 11-12.10.2021: Cristina Ardeleanu și Mariana Grădinescu.

II. OBSERVAȚII GENERALE

A. Caracterizarea participanților

Pentru fiecare sesiune de formare a fost respectată cerința grupului țintă, în funcție de domeniul specific, astfel:

- în cazul seminarelor din domeniul *Managementului activității grefierului de ședință la început de carieră în materie civilă* participanții au fost grefieri de ședință care nu au absolvit cursurile SNG și care aveau o vechime mai mică de 5 ani în sistemul judiciar;
- pentru sesiunile care au avut ca temă *Managementul activității grefierului după ședința de judecată – Tehnici/Standarde comune pentru redactarea încheierilor și a hotărârilor judecătorești în materie civilă*, grupul țargetat a fost format din grefieri de ședință cu o vechime mai mare de 5 ani în sistemul judiciar.

B. Obiectivele sesiunilor de formare

B.1. Seminarele în domeniul *Managementului activității grefierului de ședință la început de carieră în materie civilă* au urmărit ca la finalul acestora, participanții:

- să efectueze activitățile specifice grefierului de ședință în faza scrisă a procesului civil;
- să întocmească actele procedurale în mod corect, complet și cu respectarea termenelor prevăzute de lege;
- să poată stabili dacă procedura de citare este legal îndeplinită;
- să redacteze conform dispozițiilor legale încheieri de ședință și proiecte de hotărâri judecătorești;
- să identifice și să respecte atribuțiile ce le revin în timpul ședinței de judecată și ulterior acesteia.

Proiect finanțat prin Mecanismul Financiar Norvegian 2014-2021

www.eeagrants.ro

Operator de program

MINISTERUL JUSTIȚIEI

NORWEGIAN
COURTS ADMINISTRATION

B.2. Seminarele în domeniul *Managementului activității grefierului după ședința de judecată – Tehnici/Standarde comune pentru redactarea încheierilor și a hotărârilor judecătorești în materie civilă* au urmărit ca la finalul acestora, participanții:

- să cunoască principiile redactării unui text juridic;
- să identifice și să respecte atribuțiile ce le revin ulterior ședinței de judecată;
- să cunoască structura și conținutul încheierii de ședință și să poată redacta diferite tipuri de încheieri;
- să cunoască structura și conținutul hotărârii judecătorești și să poată redacta diferite tipuri de proiecte de hotărâri judecătorești.

C. Structura seminarelor

Fiecare dintre cele 14 seminare a debutat cu deschiderea făcută de către responsabilul de implementare, fiind descrise obiectivele sesiunii de formare, urmată de prezentarea experților formatori și a participanților.

În funcție de domeniul fiecărui seminar, au fost abordate, conform agendei seminarului, următoarele tematici:

C.1. Pentru seminarele în domeniul *Managementului activității grefierului de ședință la început de carieră în materie civilă*, în prima zi au fost dezbătute următoarele: circuitul dosarelor/documentelor în instanță; procedura prealabilă fixării primului termen de judecată; încheierea de anulare a cererii de chemare în judecată și încheierea de reexaminare anulare cerere (art. 200 CPC); pregătirea dosarelor pentru ședința de judecată, întocmirea și afișarea listelor de ședință, citarea părților și comunicarea actelor de procedură; calculul termenelor procedurale, activitatea grefierului în timpul ședinței de judecată (acordarea dosarelor spre consultare, înregistrarea ședinței de judecată, apelul nominal al părților, referatul cauzei, tehnici de consemnare).

În a doua zi a seminarului, experții au abordat în concordanță cu agenda seminarului, următoarele tematici: aspecte specifice în redactarea încheierii de ședință (structură, conținut, mențiuni, ordinea de consemnare a dezbaterilor, probe); tehnici de redactare a dispozitivului încheierii de ședință (încheierea de preschimbare a termenului de judecată; încheierea de încuviințare probe; încheierea de suspendare); activitatea ulterioară ședinței de judecată, condica ședinței de judecată; întocmire acte procedurale (citații, adrese, încheieri, practice); închidere și comunicare documente, predarea dosarelor, redactarea

Proiect finanțat prin Mecanismul Financiar Norvegian 2014-2021
www.eeagrants.ro

Operator de program

MINISTERUL JUSTIȚIEI

NORWEGIAN
COURTS ADMINISTRATION

Norway grants

părții introductive a hotărârii judecătorești și a proiectelor de hotărâri, consecințele nerespectării obligațiilor profesionale.

C.2. Pentru seminarele în domeniul *Managementului activității grefierului după ședința de judecată – Tehnici/Standarde comune pentru redactarea încheierilor și a hotărârilor judecătorești în materie civilă*, în prima zi a seminarului, au fost dezbătute conform agendei seminarului următoarele tematici: principiile redactării unui text juridic; stil, limbaj, accesibilitate; standarde comune în redactarea încheierilor de ședință și a hotărârilor judecătorești; activitatea ulterioară ședinței de judecată; condica ședinței de judecată; întocmirea actelor procedurale; închiderea și comunicarea documentelor; predarea dosarelor; încheierea de anulare a cererii de chemare în judecată și încheierea de reexaminare anulare cerere (art. 200 CPC); încheieri în materia ajutorului public judiciar și în materia taxei judiciare de timbru; încheierea de amânare pentru lipsă de procedură/pentru lipsă de apărare; încheieri de suspendare a judecării; încheieri de îndreptare a erorii materiale; încheieri privind atragerea terților în proces; încheierea de încuviințare a probelor; prezentarea diverselor modele de încheieri de ședință.

În a doua zi a seminarului, experții au abordat în concordanță cu agenda seminarului, următoarele aspecte: structura și conținutul hotărârii judecătorești; modalitatea de redactare a părții introductive a considerentelor; redactarea proiectelor de hotărâri judecătorești (Netimbrare. Tardivitate. Perimare. Declinare. Renunțare la judecată); redactarea hotărârilor judecătorești în proceduri speciale (hotărâri în materia ordinului de protecție, divorț prin acord, cererile de valoare redusă); structura și conținutul hotărârilor judecătorești pronunțate în căile de atac; prezentarea tendințelor europene în redactarea hotărârilor judecătorești.

În privința mijloacelor de instruire au fost folosite materiale logistice, respectiv laptop și videoproiector, iar ca materiale didactice, experții au dezbătut tematicile folosind prezentări PowerPoint și studii de caz.

Totodată, în vederea evaluării impactului asupra cunoștințelor și abilităților dobândite de participanți a avut loc testarea cunoștințelor participanților obținute în urma sesiunilor de formare. În urma testării, toți participanții au obținut calificativul "Foarte bine", fiindu-le eliberate adeverințe de participare cu rezultatele obținute.

III. CONCLUZII. PROPUNERI DE LEGE FERENDA

Seminarele au avut un caracter interactiv, cursanții fiind încurajați să își expună punctele de vedere asupra problemelor de drept dezbătute pe parcursul sesiunilor de formare, Proiect finanțat prin Mecanismul Financiar Norvegian 2014-2021
www.eeagrants.ro

Operator de program

MINISTERUL JUSTIȚIEI

NORWEGIAN
COURTS ADMINISTRATION

Norway grants

reușindu-se astfel să se identifice unele aspecte de practică neunitară de la nivelul instanțelor judecătorești, oferindu-se, totodată, soluții pentru unificarea practicii ce vizează activitatea grefierilor.

S-au identificat următoarele probleme de practică neunitară care prezintă interes în vederea analizării lor de către formatorii Școlii Naționale de Grefieri:

1. Redactarea încheierii de ședință - se consemnează în întregime susținerile părților sau este suficientă o sinteză a acestora?
2. Mai este necesară citarea persoanei juridice cu mențiunea la interogatoriu, în situația în care în sală este reprezentantul legal?
3. Redactarea încheierilor de anulare prevăzute de art. 200 alin.(4) CPC se face de către grefier sau judecător?
4. Se citează terții anterior încuviințării în principiu a cererii de intervenție voluntară sau forțată?
5. Cine are atribuția de a completa în ECRIS, la înregistrarea dosarului, datele de identificare ale părților: grefierul registrator sau grefierul de ședință?

În urma analizării tuturor problemelor de drept dezbătute pe parcursul celor 14 sesiuni de formare ne exprimăm următoarele opinii și propuneri de lege ferenda:

Seminarele au dat ocazia participanților, deopotrivă formatori și cursanți, să facă schimb de bune practici referitoare la activitatea curentă a grefierului de ședință, lucru care, în sine, constituie un beneficiu pentru sistemul judiciar, dată fiind frecvența redusă a unor asemenea cadre de dialog.

Considerăm că un corolar al seminarelor este necesitatea de a recurge, în activitatea curentă, mai intens la beneficiile tehnologiei. Una din problemele recurent discutate în cadrul seminarelor a fost inadecvarea procedurilor, raportat la volumul de lucru și la tehnologia aflată la dispoziție. Mai precis, necesitatea tehnoredactării unei încheieri de ședință este percepută ca lipsită de utilitate, în contextul în care ședința de judecată este integral înregistrată audio. La fel, consemnarea declarației martorului, întocmai cum aceasta este făcută de persoana audiată, este văzută ca lipsită de orice folos practic, același rezultat putându-l avea păstrarea unei înregistrări audio.

Proiect finanțat prin Mecanismul Financiar Norvegian 2014-2021

www.eeagrants.ro

Operator de program

MINISTERUL JUSTIȚIEI

NORWEGIAN
COURTS ADMINISTRATION

Norway grants

În acest context, de lege ferenda, s-ar putea înlocui dispozițiile din Codul de procedură civilă, precum și cele din Regulamentul de ordine interioară referitoare la necesitatea redactării unei încheieri de ședință/declarației martorului cu dispoziții referitoare la păstrarea la dosar a unui suport electronic al mersului dezbaterilor din ședință/declarației martorului. De asemenea, conținutul acestora ar trebui să fie încărcat și în Ecris. O astfel de modificare ar reduce considerabil durata ședințelor de judecată și ar permite grefierilor să se concentreze pe sarcini de lucru mai creative.

În contextul redactării de către grefieri a proiectelor de hotărâri, conform modificărilor relativ recente ale Regulamentului de ordine interioară, s-a conturat ideea implementării unor formulare standard pentru actele de procedură prin care părțile își expun poziția procedurală (cereri de chemare în judecată, întâmpinare, cerere reconvențională, etc.). O astfel de reglementare ar putea corecta situația în care actele de procedură depuse la dosar au o întindere nejustificată (fapt care îngreunează considerabil redactarea proiectelor de hotărâri), ar facilita clarificarea solicitărilor părților și ar accelera timpul petrecut pentru redactarea hotărârilor judecătorești.

EXPERȚI FORMATORI:

Judecător Cristina Ardeleanu

Judecător Aurelian-Marian Murgoci-Luca

Judecător Mariana Grădinescu

Judecător Georgiana- Anamaria Flucuș

Proiect finanțat prin Mecanismul Financiar Norvegian 2014-2021

www.eeagrants.ro

Operator de program

MINISTERUL JUSTIȚIEI

NORWEGIAN
COURTS ADMINISTRATION